

Iznevjerene nade: Od miljenika do prognanika

Objavljeno: 18.04.2015 | 08:06

Zadnja izmjena: 18.04.2015 | 08:06

0 komentara

U prepunoj dvorani Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar - Područnog centra u Puli predstavljena je povijesna monografija - udžbenik "Represija jugoslavenskog komunističkog režima prema Katoličkoj crkvi u Istri 1945. - 1971." dr. Stipana Trogrlića, ujedno i voditelja ovog Instituta, koji je uz Državni arhiv i sunakladnik ovog izdanja.

Na 412 stranica dr. Trogrlić kroz četiri poglavlja: Državna politika "mrkve i batine" prema crkvi u Istri 1945. - '47.; Izgradnja sustava represije 1947. - '52.; Funkcioniranje sustava represije 1952. - '60. i iznevjerene nade i očekivanja 1960. - '71. sistematski i opširno po prvi put iznosi sve činjenice, ali i imena i sudionike događaja koji su bili ili dio represivnog aparata, ili pak stradalnici.

Socijalno osviješteno svećenstvo

Naravno, prvo pada napamet ono što sugerira i sama slika s naslovnice - župna crkva u Lanišću - okrutna smrt "krvave Krizme" u Lanišću i ubojstvo danas blaženika Miroslava Bulešića. To je posebno naglasio urednik knjige dr. Josip Grbac s Teološkog fakulteta u Rijeci iznoseći žaljenje što se knjiga nije pojavila prije čina proglašenja Miroslava Bulešića svetim. Naime, posljedice toga čina u Lanišću dugo su opterećivale ne samo Istru kao društvo u cjelini, već i Crkvu prema kojoj se represija pojačavala i smanjivala po direktivama i sveukupnim promjenama u režimu, što posebno obrađuje dr. Trogrlić ne samo s vjerskog, već i s društvenog, političkog i gospodarskog stanja.

Grbac posebno naglašava da ni danas mnogima u javnosti, ali i u samoj crkvi, nije jasna ta veza istarskog svećenstva koje je i usprkos režimu bilo u dobroj vjeri "suradnik" odgovoran prije svega prema očuvanju nacionalnog identiteta Istrana, Hrvata. Sve je to kulminiralo posebno u borbi za slobodom i konačnim sjedinjenjem s braćom u Hrvatskoj, ali i na Pariškoj konferenciji '47., a tu je i važna uloga mon. Bože Milanovića (dr. Trogrlić je također i autor do sada najopširnije monografije o njemu). Doc. Dr. Marko Medved također s Teološkog fakulteta u Rijeci i recenzent knjige tu povlači veze s utjecajem biskupa Jurja Dobrile i svećenstva koje je predvođeno njime bilo itekako socijalno osvješćeno pa su se te "lijeve" ideje i svijest kasnije pokazale presudnim za povijest i sudbinu Istre.

Ne osuđuje i ne opravdava

S mnoštvom činjenica i njihovom povezanošću u ključnim momentima koji su bili presudni u odnosu prema Crkvi, autor ne prepričava događaje, već im daje sadržaj u koji je nemoguće sumnjati, ali istovremeno niti ne osuđuje niti opravdava bilo koji događaj ili protagonista. Pa tako ni ubojicu blaženog Bulešića, kao ni zaveden i podboden narod, iako u toj represiji, kao i u agrarnoj reformi u kojoj je Crkvi oduzeta imovina kako bi ju se osiromašilo i pasiviziralo, leži dio kasnije sveopće ateizacije društva. (M.ČURIĆ)

VIŠE PROČITAJTE U TISKANOM IZDANJU

VEZANE VIJESTI

Slične teme

NAJČITANIJE

Prepoznajete li ovog muškarca?

5878

Rizzijeva ulica: Sudar automobila i kamiona

4491

Držao se za lijevi bok i vikao - zovite mi hitnu!

3607

Grabar-Kitarović: Istina o Domovinskom ratu

3052

Pula: Biciklom se zabio u automobil

3003

NAJKOMENTIRANIJE

Grabar-Kitarović: Istina o Domovinskom ratu

67

Na odmoru Bale turistima i školarcima zabranili WC

54

Milanović: Antifašistička borba bila je borba dobra i zla

43

Srbija rehabilitirala četničkog vođu Dražu Mihailovića

40

Antifašistička borba donijela ono najvažnije- slobodu

40

PO IZBORU UREDNIKA

Tko će zakupiti plodnu zemlju u Raškoj

Građani prosvjedovali zbog gradnje

Red Bull Air Race: Letački spektakl na

IDS ne bi bio u Vladi koja bi ukinula regiju

Treba li vratiti pranje zuba u vrtiče?

Poreč: Uhićen diler tabletama

Čurić: Istri ne treba nekretninski golf

Istranima bolnica u Izoli jednako daleko

Čačić iz Vulture u pulsku Lučku upravu?

Roditelji tvrde: Naš je Noa obolio nakon